

Datum: 14. 09. 2021.

Broj: 02-06-870

ZAKON O UTVRĐIVANJU PORIJEKLA IMOVINE I POSEBNOM POREZU NA IMOVINU NE SMIJE BITI U SLUŽBI POLITIČKOG REVANŠIZMA

U rješenjima iz Nacrta Zakona nije precizirano nad kojim licima bi se i po kojim kriterijumima sprovodile kontrole porijekla imovine, a čime se ostavlja bojazan od političkih zloupotreba selektivnom primjenom zakona.

Banja Luka, 14. septembar 2021. – Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) je organizovao javnu debatu/okrugli sto o Nacrtu Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnom porezom na imovinu Republike Srpske. Na okruglom stolu je prezentovana analiza Nacrta Zakona u kojoj su prikazana iskustva iz Republike Srbije, ali su sagledana i važeća zakonska rješenja iz Zakona o poreskom postupku Republike Srpske i Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla vršenjem krivičnog djela Republike Srpske.

U rješenjima iz Nacrta Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnom porezom na imovinu nije precizirano nad kojim licima bi se i po kojim kriterijumima sprovodile kontrole porijekla imovine, a čime se ostavlja bojazan od političkih zloupotreba selektivnom primjenom zakona. TI BiH smatra da bi se prevashodno trebala kontrolisati imovina bivših i aktuelnih nosilaca javnih funkcija, kao i drugih lica koji su mogli biti izloženi povećanom riziku od korupcije, a da bi zakon opravdao epitet antikorupcijskog. Krug lica koji bi bili prioritet pri kontroli imovine morao bi biti jasno određen u samom zakonu, te se ne smije prepustiti diskreciji novoosnovanih sektora u Poreskoj upravi, ili uređivanju kroz podzakonske propise. Moraju se stvoriti i kapaciteti u Poreskoj upravi koji će omogućiti provjeru svih potencijalnih poreskih obveznika, tj. onih koji prema raspoloživim podacima posjeduju imovinu veće vrijednosti od 300.000 KM, a kako bi se izbjegla selektivnost u primjeni.

TI BiH smatra da bi u slučaju usvajanja zakona naročito poželjno bilo da se objavi procjenjeni broj obveznika/lica koji će biti podvrgnuti posebnim poreskim provjerama, kao i da treba utvrditi obavezu da Poreska uprava javnosti predoči sve podatke o primjeni i efektima primjene Zakona.

Nacrt Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnom porezom na imovinu mogao bi biti i predmetom ocjene ustavnosti zbog izrazito visoke poreske stope (75%), kao i zbog odredbi o zastarjelosti utvrđivanja poreske obaveze.

TI BiH napominje da informacije o održavanju javne rasprave u Banjaluci o Nacrtu Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnom porezom na imovinu nisu bile dostupne na službenoj web stranici Narodne skupštine RS gdje se rasprava i održala, dok na sajtu Ministarstva pravde Republike Srpske informacija o održavanju javne rasprave nije dovoljno jasno istaknuta. To nije u duhu javne rasprave kojom se treba omogućiti učesče što većeg broja učesnika. Javna rasprava u zakonodavnom postupku nije predviđena samo formalnosti radi, već da bi se zaista prikupila mišljenja, kritike i prijedlozi šire javnosti.